

Hoenz Fwen

歌 魂

□ Sunh Bugangh sij Luz Yaujli hoiz

□ 孙步康 著 陆晓荔 译

Daenggoenz doek daengz buenqbangh bya, fwjhaemh cawj baenz gaiq dem gaiq fwjhoengz, gij gingjsaek Mbanjnazlaeng couh gyaqciq lo. Doengh ganranz sangsang daemqdaemq cap youq buenqbangh bya haenx, miz fwj saek hoengzhenj ingciuiq le, yienghsienq yienh ndaej mboep doed gig miz laebdaej; lajfaex godau mbinyegyeg haenx, miz bang vaiz ndeu gwnz ndang nem rim naezndaek menhmenh byaij gvaqdaej. Vehmienh vueddoengh lo, gij gingjsaek cat miz ndithaemh haenx baez yap baez yap rongh. Gij hoenzoenq caeq coemh fwnzmbaeq hazhawq haenx yaengyaeng swng hwnjmbwn, hoeng swng mbouj ndaej geijlai sang, couh deng rumzbya ci at roengzdaej, hopheux youq gwnzlaj ganranz, ndaw fwj, ndaw mok, lumj miz lumj mbouj miz, daengx aen mbanj lumjnaeuz youq ndaw diegsien nei.

Cigizbuj ok caet bet aen roet le, cij benz gvaq diuz roenmbanj gumzgamx ngutngeuj neix, lumj cuengq roengz rapnaek nei, youq laj godau gaca sing ndeu sawqmwh sab dingz roengzdaej. Gyauejien bouxhaici bak gamz haenx gaenq deng haeb goenq lo, diuqnangnang youq henz naengbak.

Bouxnaenghci dwg goenghak ndeu—Dingqny naeuz beij yienhchangj cungj lij sang buenq gaep, mboujnex, vwnzva gizcangj baenzlawz haengj buenx de daeuj aen mbanj duzma cungj mbouj okhaex daengz haenx daeuj? Hujheiq, hoeng mbouj gamj ndaq meh, gyauejien bouxhaici couh deng souhcoih lo. Caen mbouj roxyiuj, bouxhak daiq fouq gingqda lumj daejbingz bizciuj neix, cuengq aen sahfaz unq sengjsingz mbouj naengh, roenhung mbouj byaij, daengx ndang nem rim hanh faenx ndonj hauej gok bya neix daeuj, siengj gijmaz ha? Vunzloih dwg duzgvaiq, gak miz gak gvaiq siengjap, mbouj fuengbienth loh hawj bouxwnq rox.

“Ra sien.” Sengj vwnzvadingh fucucangj Leij Yinh menhmenh danz loenq gij daeuh’ ien gwnz fwngz, riunyumnyum doiq yienh vwnzvagiz fugizcangj Laujvangz naeuz, “Liuz Yizsiz ndaw 《Lousizmingz》 naeuz, bya mbouj itdingh sang, miz bouxsien couh lingz, raemx mbouj itdingh laeg, miz duzlungz couh okmingz. Gawq gwzyenz neix, yungh youq Mbanjnazlaeng mbouj gvaqbouh saek di ya!” Gangj gawq vah neix seiz, gij biujcingz fajnaj de unqswnh doenghvunz, ngvehda daeuj gvaq benq gingqda, cuengq ok cungj ronghcingx caeuj bingz-

日头跌落山脊上，晚霞煮成了一块块胭脂，那楞村便辉煌了。坐落山腰高矮参差的麻栏，在橘红中凸现出立体轮廓；婆婆的枕柳树下踱过牛群，沾着泥块的身躯蹒跚徐行。画面活动了，涂着夕照的镜头一闪一闪。而灶间燃烧湿木叶干茅草升腾的炊烟，袅袅娜娜，腾不多高，又被山风压低下来，萦绕在麻栏上下，云里，雾里，似有若无，村子恍惚在仙境中。

吉普车打了七八个屁，才爬尽了盘曲坎坷的村路，如释重负，枕柳树下嘎地猛刹一下车。司机嘴叼的烟头已咬断，耷拉在唇边。

乘车的人级别大——听说比县长还高半级，要不，文化局长怎么肯陪他到这狗撒尿也不落脚的村寨来呢？有气，可不敢骂娘，司机的烟头可受罪了。但弄不明白，这位戴着啤酒瓶底般眼镜的官儿，放着省城的软沙发不坐，大马路不逛，汗一把土一把钻到山角落来，图的什么？人是怪物，各有各的怪念邪门，不便外露。

“寻仙。”省文化厅副处长磊鑫轻轻掸掉手中的烟灰，笑眯眯地对县文化局副局长老王说，“刘禹锡《陋室铭》云，山不在高，有仙则灵，水不在深，有龙则名。这句格言，用在那楞村半点不为过呀！”说这话的时候，他的面部表情和蔼动人，眼神透过镜片，熠熠放出一丝异乎寻常的毫光。他定是发现“仙境”了！有些玄妙之事，有福分的人，才能看到，感觉到。

绕过水牛搅泥的山塘，跨过污水直流的臭沟，穿过一片刚淋了尿和粪水的菜地，直指一间歪扭的麻栏。副处长路很熟，不须问人，不须踟蹰，径直登上石级，上了楼栏。屋里很暗，比想象的要暗得多。蜘蛛网，搭扯在旧粮囤上；一株香椿树，从麻栏底部冒出穿破楼板撑破瓦行指向天际，椿芽冒着鲜嫩湿气长在屋心。不似人间居室，倒像神仙洞府，狭小中蕴藏莫测的无穷。贴靠壁的一张床上，侧卧着一个老头，瘦，且干，像一截被压榨了糖分的蔗渣。见人来，树根似的手臂慢慢抬成曲尺形，连眼连鼻梁一抹，咧开的嘴吃吃地笑。嘴里仅一颗门牙，像一块竖在无底洞口的岩石，笑声从无底洞里涌，与岩石摩擦，变得沙哑。叫人听了，觉得古，觉得老，又觉得黯然，胸口被人生这东西重重压了一下，沉沉的，又酸酸的。

“七爹，我来了。”磊鑫急迫地坐到床沿，床沿油光亮滑，不知磨擦过几多屁股几多布料，而今，又挨上处长派力司裤子的边儿了。

被唤作七爹的老者撑开眼皮，黄浊的眼球溜滚几下，不做声。磊鑫从提包里掏出礼物：两条过滤嘴“大前门”，两瓶商标画着老虎的酒，一项黑绒毡帽。洞府怪气似乎退远了，磊鑫和七爹四目相望。七爹仍不坐起身，摇摇头，又点点头，不闻声出。

磊鑫往七爹嘴里塞一根烟，划火点着，自己也点了一根。待烟云把床前好大一块地方罩过之后，磊鑫凑近七爹耳边唤叫：“那首长歌呢？你跟我讲过的那首可以唱三日三夜的《铜旗谣》呢？七爹，七爹，你唱呀，再不唱，带到棺材里世上就绝传啦！”七爹呢，耳朵颤了颤，张了张嘴，黑洞洞的没半个音。

抢救民歌遗产，关系重大。文化局长赶紧端着四喇叭收录机，一撤按键，磁带嘶嘶地转，指示灯熠熠地亮，现代化电器设备给阴暗的麻栏带来生机，带进时代感。

“歌么？”七爹吐出半句话，哽咽了一下，摇摇头，翻了个身，眼便闭上了。

希望似乎断了。一切又退回幽深的山精树怪洞穴境界中。风，从脚底地板缝隙灌上来，阴滋滋的。

(1)

seiz mbouj doxdoengz he. De haengdingh dwg fatyienh “diegsien” lo! Miz di saeh caen geizgiuj, bouxvunz miz fukfaenh haenx cijndaej yawjraen, cijndaej roxnyinh daengz.

Heux gvaq aen daemzbya vaiz gyuek boengz ndeu, hamj gvaq diuz mieng haue raemx uqlah laecoco ndeu, ndonj gvaq benq reihbyaek ngamq rwed gvaq haexnyouh haenx, couh daengz ganranz mbieng niuj ndeu. Fucucangj sug roen raixcaix, mbouj yungh cam vunz, mbouj yungh ngeizvaeq, cigsoh byaij mbaek maxdaeuz, hwnjbae daengz ganranz. Ndaw ranz amq raixcaix, beij mwngz siengj haenx cungj lij amq. Rongzgyau rag gaq youq gwnz canghaeux gaeuq; go faexcin ndeu, daj lajdaej ganranz did hwnjdaej, ndonj mboengq benjlaeuz, cengq vaih dingjvax cig coh gwnzmbwn, nyod’ oi q faexcin singisien youh oiqunq maj youq cungqgyang ganranz. Mbouj lumj ganranz bingzseiz vunzyouq, dauqfanj lumj gamj sien dien sien, youq ndaw gaeb’ i q yo miz fouzsoq geizgiuj.

Gwnz congz depgaenh bangxciengz haenx, ngeng ninz goenglax ndeu, byom, caemhcaiq reuq, lumj mbaenq nyaqoiq deng caq dangz nei. Raen miz vunz daeuj le, genfwngz lumj ragfaex haenx menhmenh yaengx baenz yiengh cikgoz, lienz da lienz ndaeng lumj yungh fwngz baez mad nei, dekhai bak riuhehe. Ndaw bak cij miz diuz heuj ndeu, lumj gaiq ringamj cap youq gamjfouzdaej nei, sing riu daj ndaw gamjfouzdaej nyoengx okdaeuj, caeuj ringamj doxbungq le, bienq ndaej gyahep. Vunz dingqny le, roxnyinh geq, roxnyinh laux, youh roxnyinh fouz naihhoz, bakaek deng ciuhvunz gij doxgaiq neix naenx ndaej naekngwngwng, caemdegdeg, youh soemjsatsat.

“Bohcaet, gou daeuj lo.” Leij Yinh gaenjingp naengh daengz henzcong, henzcong youh ngaueuz youh youz, mbouj rox cat gvaq geijlai aen caekhaex caeuj baenzliuh lo, seizneix, youh catngad henzbien diuz vaq bailizsw hucangj lo.

Goenglax deng heuhguh Bohcaet haenx cengqhai buemxda, ngveihda henjhomz haenx ringx cienq geij baez, mbouj guhsing. Leij Yinh daj ndaw daehriuj mbon ok huqlaex: Song diuz “Dacenzmwngz” iencaij, song bingz laeuj gwnz sanghbyauh veh miz duzguk haenx, aen mauhyungz ndaem ndeu. Gij heiqaenh gvaiq aen gamjdienh haenx lumjnaeuz doiq gyaec nei, Leij Yinh caeuj Bohcaet sei q da doxmuengh. Bohcaet lij mbouj naengh hwnjdaej, ngauzngauz gyauej, youh ngaekngak gyauej, youh mbouj ok saek di singyaem lo.

Leij Yinh oet doengz ien hauej congh bak Bohcaet bae, diqfeiz diemj dawz le, bonjfaenh hix diemj dawz diuz ien ndeu. Caj hoenzien heux youq bakcong baenz benq seiz, Leij Yinh cij depgaenh henz rwz Bohcaet hemq naeuz: “Hot fwenraez haenx ne? Mwnz caeuj gou gangj gvaq hot fwenraez 《Fwen Geizdoengz》 ndaej eu sam ngoenz sam hwnz haenx ne? Bohcaet, Bohcaet, mwngz eu ya, caiq mbouj eu, daiq bae ndaw guencaiz gwnzbiengz couh mbouj caiq miz dem lo!” Hoeng Bohcaet ne, dujrwz baez saenq, ajaj conghbak, ndaemlaeg ndaemlaeg mbouj miz saek di singyaem.

Ciengjgouq Fwenguengh yizcanj, gvanhaeh naekna. Vwnzvagizcangj vaiq di buen aen souhluzgih miz sei q aen lahbah haenx daeuj, baez naenx aenqgienth, swzdai cienq ndaej yiengjswsw, daengcijsi ronghyapyap, yienhdaihuaq dengi sezbei hawj aen ganranz laepamq neix daiq daeuj senggei, daiq daeuj seizdaihgamj.

“Fwen ma?” Bohcaet haizok buenq gawqvah, youh ww aa yaep ndeu, ngauzngauz gyauej, fonj baez ndang ndeu, couh laep da hwnjdaej lo.

Maquengh lumjnaeuz gat lo. Sojmiz youh doiqma daengz dieggvaiq gamj laeg faex gvaiq yienghhaenx. Rumz, daj lajdin geh benjlaeuz guenq hwnjdaej, yaemsi. (1)